

REPETITA PRÆLECTIO

IN PETITIONE CATHEDRÆ DECRETO-
rum per Doctorem Lambertum Vidaña.

Senece de tranquil. animi, cap. 5. *Æstimanda sunt ipsa, quæ aggredimur, & vires nostræ cum rebus, quas tentaturi sumus comparanda.*
O si huius doctrinæ mentem in præsentem calluilem! Rem sanè difficilem fui aggressus, non me latet, præcipuè dum tanti Oppositoris suffragantia merita conspicio; cuius scientiæ, & doctrinæ eruditionem vnicam communi credimus plausu. Arduam Prouinciam subeundam tētaui mehercule fateor. Neesse est opprimant onera, quæ ferente maiora sunt. Sed tandem aliqua vis me detulit, vt per hos legitimos tramittes quorundam calumniantium iniquitates repellerem. Idcirco non solum ferendus in hoc meus error, imò verò etiam adinbandus, vt Ciccr. ad Attic. epist. 4. 2. Præcipuè cum nec putarem esse alienum institutis meis hæc attentare, dum post tot lucubrationum curricula fortuna nobis hæc oria fecit. Cæterum solatio mihi erit, vt qui me damnant, & facta referant, quibus in præsentem inscriptionem opem ferre instituo: siquidē magis veritas oculata fide, quàm per aures animis hominū infigitur, lust. in §. fin. inst. de gradibus: idèò necessarium duxi ea, quæ protuli, quanta potui fidelitate transcribere, vt oculatis inspectio firmum in iudicando iudicium operetur ad tex. in l. si irruptione §. §. i. ff. fin. regun.

FACTI NARRATIO.

De lingua ad Calamum.

Cecidit Academica fors super caput de affinitate consanguinitatis in ordine caus. 35. quæst. 1. alias q. 2. & 3. hæc sunt verba. *De affinitate cōsanguinitatis per gradus cognationis placuit, vsque ad 7. generationem obseruare: nam & hereditas rerum per legales instrumentorum diffinitiones sancita vsque ad 7. gradum protendit heredum successionem. Non enim succederent, nisi eis de propagine cognationis deberetur.* In cuius quidē enucleatione, & expositione ductus auctoritate politiorum vtriusque literaturæ interpretum ita me gessi, literam paraphrasticè explicando.

Ait noster tex. *de affinitate consanguinitatis*, in quibus verbis prius duxi speculandum, circa quamdam amphibologiam, siue terminorum incompatibilitatem, quæ statim in limine textus se offert, dum tex. incipit *de affinitate consanguinitatis*. quòmodo enim mixtè sermo haberi potest de affinitate consanguinitatis, idèò affinitas excludat consanguinitatem, & è contra consanguinitas affinitatem expellat. Affinitas enim est, *Propinquitas personarum ex carnali copula proueniens omni carens parentela*, Sanchez lib. 7. disp. 64. num. 1. vel vt Baldui & communiter DD. ad §. affinitatis quoq; inst. de nuptijs, est *diuersarum cognatio-*

num per nuptias copulatio, l. non facile, §. ad fines, ff. de gradib. affin. cognatio vero est sanguinum unitas, vel attinentia personarum proueniens ex eo, quod una descendit ab alia, vel ambe ab una; ex quo cognati quasi vno comuniter sanguine nati, l. 1. §. cognati, ff. vnde cognati, & d. leg. 1. non facile, §. 1. ff. de gradibus; quomodo ergo compatitur in nostro tex. quod possit termo haberi de affinitate consanguinitatis mixte, cum nullam inter se mixtionem, aut compatibilitatem recipiant.

Sed hæc facile percipienda erunt, & huius amphibologiæ compatibilitatem inueniemus, si legendam suscipimus decisionem Imperatorum Arcad. & Honor. in l. sancimus, C. de pœnis, vbi affinitas, idem quod propinquitas sonat, quo in sensu accipi debet in nostro tex. ac si diceret de propinquitate consanguinitatis, &c.

Ait deinde tex. *per gradus cognationis*, quibus in vrbis denotatur propinquitatem meriti per gradus ad tex. in l. 1. §. primo gradu, ff. de gradibus: Et dum gradus cognationis proponit tex. duxi animaduertendum, loqui tex. de cognatione genericè sumpta, quatenus agnationem etiam comprehendit, ea nimirum ratione, quod impedimentum ad matrimonium contrahendum non solùm militat in cognatione specifica, quatenus denotat vinculum sanguinis præcise, per feminam nectens, ad Iust. in §. sunt autem agnati inst. de leg. agn. suc. l. 2. §. 4. ff. de suis, & leg. sed etiam in agnatione quatenus vinculum sanguinis est per masculum proueniens, idem impedimentum versatur. Sicq. cum loquatur tex. de impedimento ex sanguinis vinculo resultante, & hoc verificetur in agnatis, dicendum est eos vo-
luisse comprehendere sub verbo *cognationis*.

Ait tex. *placuit, &c.* Ex qua loquendi formula denotatur, decisionem nostri tex. fuisse pontificiam, non conciliatam, licet in Concilio Meldensi relata fuisset, vt notant Ibo Carnotensis ad nostrum tex.

Et fundamentum potest desummi ex illa ratione, quod per verbum *placuit* frequenter denotatur in iure voluntas vnius principis superioris, vt constat ex ciu. li. Iurisp. apud Iust. in §. principum placita inst. de iure nat. gent. & ciu. l. 1. §. sed & quod, ff. de cõst. princip. rariocinatur late, & erudite Ant. Faber. in Iurisp. pap. tit. 2. princ. 3. illat. 1. cum sequentib. comuniter DD. ad leg. placet 79. ff. de acq. hæred.

Cum ergo R. P. tanquam Ecclesiæ Princeps, ex potestate immediate concessa à Christo Domino, sit Christi Vicarius, siue mundi Præses, Barbosa. de iure Ecclesiasti. lib. 1. cap. 2. nu. 17. D. Ioannes Solorzano de iure India. lib. 1. cap. 23. num. 71. Et non solum spirituales potestatem; sed etiam temporalem habeat iurisdictionem, vt deducitur ex illo Ieremia 1. *possui te super regna, & gentes vt euellas, destruas & edifies*, quibus in verbis satis demonstrata extat temporalis iurisdictione. Et suadetur manifeste ex Bonif. 8. in Extrau. vnam sanctam, §. in hac potestate, vers. vterque de maiorit. & obedien. ibi. *Vterque ergo est in potestate Ecclesiæ, spiritualis scilicet gladius, & materialis.* Licet aliqui hæretici contrarium teneant, ex illo ad Timotheum 2. *Nemo militans Deo implicat se negotijs secularibus:* Verum hoc erudite conuincit, & reprehendit Cæsar Carena in tract. de offic. S. Inquis. par. 1. §. de potestate R. Pontif. in temporalibus ferre per totum, consulat qui plura de his.

Ait tex. *vsq; ad septimam generationem obseruare*, ex quibus verbis de-

3

prehenditur manifestè, fuisse antiquam obseruantiam, in matrimonijs contrahendis, vt nullatenus cognati, siue consanguinei ad matrimoniũ contrahendum admitterentur, nisi vltra 7. gradum cognatio protenderetur; vt rectè notarunt Couarrubias, Layman, & alij infra citandi ad corroboracionem conclusionis.

Ait præterea noster tex. *Nam & hereditates per legales instrumentorũ sanctiones vsque ad septimum, &c.* quibus denotatur vt que ad istum gradum hæreditatem legitimam deferri; circa quam decidendi rationem à nostro tex. insinuatam possem plura ex civili Iurisp. desumpta adferre, in quibus, licet ansam litera præueat, pro nunc non immoror, vt à calumnijs abstinere, neglecta quorundam Sylauatum aucupium notatione, qui autamarunt, ita me minus propriè loquutum fuisse, dum protuli, vt à calumnijs abstinere; sed certe quidem talis inceptãdi methodus pungit, nõ per forat: D. August. de his loquens in Plal. 55. *non ergo uincat vnusquisq; vestrum callidos insectatores, aucupes verborũ dinumeratores penè syllabarũ.*

Ait denique tex. *Non enim succederent nisi de propagine, &c.* ad notandũ iura sanguinis, iura successione inducere ad tex. in l. 2. §. legitima hæreditas, ff. de suis, & legit. Cum pluribus alijs à quibus consultò abstinui.

Fuit verò in causa huius nostræ quæst. & cap. vt testatur Gratianus noster. Quod quidam vir, mortua vxore, aliam sibi in matrimonio copulauit, quæ vxori defunctæ quarto gradu consanguinitatis: viro autem sexta linea cognationis adhærebat. Post tempus vero, liberis ex ea susceptis, apud Ecclesiam accusatur, iste prætendit ignorantiam.

Variæ ex hac causa ortæ fuerunt quæstiones. Prima an liceat aliquam ex propria consanguinitate ducere vxorem? Secunda vsque ad quem gradum? Tertia an de consanguinitate vxoris aliqua possit in conjugem duci? Deinde quomodo gradus consanguinitatis essent computandi? An legitimi filij reputentur, qui nati sunt ex tali matrimonio inter consanguineos contracto? Et tandem si ignoranter de consanguinitate, vel affinitate aliqua in vxorem ducta est: an ex dispensatione possit viro suo adhærere?

Sed reddeundo ad primam, & secundam quæst. quæ p̄dictim ad nostrum tex. pertinent: casus, seu hypotesis, quæ ad tem valet figurari, taliter procedit. Quidam ignorantia ductus contraxit matrimonium cum consanguinea sua intra septimum gradum: dubitatum exti. it. apud R. P. Gregorium IV. cuius decisio fuit relata in Concilio Maldensi; vtrum scilicet prædictum matrimonium subsisteret; extititque responsum nullatenus subsistere, ex ea ratione, quod vsque ad septimum gradum consanguinitatis obseruanda erat prohibitio contrahendi matrimonium.

Sed primæua ratio dubitãdi insurgit ex eo nimirũ fundamẽto, quod cũ causa matrimonij adeò fauorabilis sit, ad tex. in c. fin. de sent. & re iud. glo. in cap. ex literis de probat. tenent Io. And. de sponsalibus, n. 3. Hostiens. ibi dẽ, Abbas in cap. fin. n. 7. de probat. Nauarro sub tit. de sponsalibus conf. 25. num. 1. Mascard. de probat. concl. 1073. a princ. Ideo dicendum videbatur, quod nullatenus in tantum coerceri, & restringi debebat facultas contrahendi, vt vsque in 7. generationem prohiberentur consanguinei matrimonium contrahere; præcipuè cum conueniat Republicæ illud frequentari, ad sobolem propagandam, & Rempubicam liberis ampliandam; vt eleganter dicebat I. C. Pomp. ad tex. in l. 1. ff. soluto matrim. l. hoc mo-

do 64. ff. de cond. & demonst. l. cum ratio 7. §. si plures, ff. de bonis damn. l. 1. §. generaliter de ventre in poss. mit. iuncto cap. tanta qui filij sint leg.

Ob idque maxima cura fuit sapientissimis Reipublicæ gubernatoribus maximis præmijs, & honoribus Ciues ad matrimonia frequentanda alligere. Tradunt Conanus lib. 8. com. cap. 1. Gutierrez lib. 2. can. quæst. cap. 25. obseruat Tiraquel. de leg. connub. & alij multi quos longa manu congescit Cenedo collect. 14. ad decretum. Ergo ex his dicendum videbatur nulla iuridica ratione posse fundari, rectè in tan longæuo gradu matrimonium impediri.

Sed hac ratione dubitandi, tot congruentijs roborata, minimè refragante conuenientissima est matrimonij prohibitio, consanguinitatis iure introducta; propter reuerentiam nempe, quam cognati sibi ipsis exhibere debent, ob originem ab eadem stirpe tractam, & sanguinis communionem, cui reuerentiæ valde detrahit actus coniugalis. Quam ob rem ipsimet coniuges pudore quodam suffunduntur, & verecundia quadam inter se ipsos contracta actu vtuntur. Quæ ratio adducta fuit à Diuo Thom. 2. 2. q. 154. art. 9. Et desumpta est ex Diuo August. lib. 15. de Ciuitate Dei, cap. 16. tenet Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 53.

Iam litera paraphrastice explicata, rationibusque dubitandi, & decidendi ita breuiter decursis. Cõclusio quæ ad textũ genuinè expectat, hæc est. *Consanguinitatis iure vsque ad septimã generationẽ prohibitum extat matrimonium contrahere.* Comprobat tex in cap. ad Sedem 35. q. 5. desumpto ex epist. Alex. 2. ad omnes Episc. cap. nullum, ex Iul. Pontif. 35. q. 3. cap. nulli desumpto, ex Conc. Lugdun. 35. q. 2. & ex D. Greg. lib. 12. epistol. epist. 31. ad felicem, ex Concilio Tolet. lib. 2. cap. 5. consonat tex. in cap. quod dilectio de consang. & affin. cap. de infidelibus eodem, cap. contradicimus 35. q. 2. cap. ad audientium, vers. sed vt veridicæ leges, cap. primo gradu, vers. septimo gradu 35. q. 5. cap. progeniem 35. q. 1. cap. Pictatium 30. q. 3. cap. de consanguinitate 35. q. 1. consonat etiam cap. fin. §. si quis vero de cland. despons. Clement. vnic. de cons. & affin. facit l. sororis 39. §. 1. & l. iure gentium 68. §. qui verò, ff. de ritu nupt.

Exornant Hostiensis, Ioa. And. Zabarella, Anchar. Burrius, Panormit. Præpositus, Alexander de Neuo, & alij antiquiores Barb. in collect. ad tit. de consang. & affi. lib. 4. decret. ad tex. in cap. non debet 8. Viuianus in rationalibus ad ius Pontif. ad lib. 4. decret. Alagona in compend. iuris Can. pag. 589. Cuiatius ad lib. 4. decret. ad tit. de consangin. & affin. Couarrub. in epitome lib. 4. decret. cap. 6. §. 6. num. 9. Bonacina de impedimen. matrim. q. 3. punct. 5. §. 1. num. 7. cum sequentib. Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 53. num. 1. & sequent. Layman. tom. 2. tract. 10. par. 4. fere per totum, & punctim in fine.

Comprobata fuit conclusio ex cap. nullum 35. q. 2. vbi cabetur, quod nulli permittatur intra septimũ gradum ex propinquitate sui sanguinis, vel vxoris matrimoniũ contrahere, ex illa ratione, quod ita contrahentes incesti macula copulantur. Similiter extat comprobata ex cap. progeniem 35. q. 2. vbi decretum fuit à Grego. Papa ad Episcopos Galliæ, quod vnusquisq; progeniem suam vsq; ad septimam generationem obseruaret, Sed contra adæquatam nostri tex. & conclusionis decissionem pro dubitandi ratione, desumpta ex varijs assertionibus hæreticorum antiquæ nostræ

nostræ tempestatís vt fuerunt Lutherus, Vbicles, Bucerus, & alij. Sic insurgo. Potest consistere matrimonium in quouis consanguinitatis gradu de pro 1. ergo & c. probantq; antecedēs dicēdo: Potius humanæ inuentionis, aut fictionis, quam alicuius iuxtæ legis dispositionis est prohibitio vltra primum gradum, de qua prohibitionē tātum per diuinam legem constat Leuit. 18. ergo minus recte extat in concl. dictū: Probatur antecedēs, quia Christus Dominus non venit in mundum ad leges politicas condendas, sed ad verbum Dei enuntiandum, vt constat ex Concilio Trident. cap. quo factum 2. sess. 6. de iustific. Barbof. in collect. ad prohe. decretal. verbo Rex pacificus, & de potest. Episc. part. 3. alleg. 79. num. 21. in fine. Rebus in tract. de pacificis poss. in princ. nu. 1. vers. 3. sed ita est, quod matrimonium pertinet ad causam politicæ colligitur ex l. temper. §. 1. l. generaliter, §. vlt. ff. de ritu nupt. & ex alijs innumeris iuribus, ergo, & c.

Deinde, quia in antiqua lege Dominus præcipit Moyfi, vt nullus duceret vxorem, nisi de propria Tribu, & familia, Num. 36. Constatque ex pluribus sacræ paginæ exemplaribus. Abraham namque Sarai filiam fratris sui in vxorem duxit. Isaac Rebecam in vxorem accepit, quæ erat filia consobrinij matris sui. Frustra ergo Ecclesia corrigere intendit legem, siue statutum diuinum; dum tam in longæuo gradu intendit matrimonium prohibere.

Præterea, quia Deus satis nouit intra quem gradum, & inter quas personas expediret matrimonium iniri, aut impediri: sed tantum prohibuit in primo gradu, vt constat ex cap. Leuit. 18. ergo minus rectè RR. PP. intēderunt tan longè prohibitionem extendere, diuinum præceptum excedendo.

Insuper, & etiam, quia inter affines nulla prohibitio extarat in antiqua lege, ergo neque inter consanguineos; cū eadem ratio militet, ex illa ratione, quod cōmunis sit parētela vnus cōiugis alteri, & alteri alterius, sicut vnicuique sua consanguinitas; tum propter sanguinis mixtionem, tum propter carnis vnionem, siue vnitatem ex illo Genē. 2. *Erunt duo in carne vna*, itaque eadem observatio debet dari in parentela vxoris respectu viri, ac in sua propria, cap. sane 35. q. r. Nunc sic eadem observatio in vna, ac in alia, sed ita est, quod in parentela vxoris non extabat prohibitio; imò præceptum aderat positium in antiqua lege: vbi præcepit Dominus, vt si frater absque liberis moreretur, frater eius superstes vxorem defuncti sibi copularet, & ex ea semen fratri suo suscitarer, Deut. 25. Igitur ita pariter est intelligendum, quod in consanguineis procedat propter rationes allegatas.

Secundo sic insurgo. Sacris Canonibus extat cautum, quod prohibitio non debet extendi vltra quartum gradum erg. contra concl. Probatur antecedens ex cap. non debet 8. de consanguin. & affin. vbi matrimonium intra quartum gradum tantum prohibetur.

Nec adæquatè satisfactionis erit dicere, quod decisio d. cap. non debet, fuit derogatoria nostri tex. ex eo, quod fuit posterior; siquidem vt testatur Couarrub. hæc fuit prolata sub Innocentio III. qui sedit anno salutis 1200. at illa nempe nostri tex. sub Iulio I. qui sedit anno 340. sicque tanquam lex posterior derogat priorem ad tex. in l. si quis in principib. ff. de leg. 3. cum v ulgatis.

Nam

Nam aduersus hanc solutionē efficacissimē, sic insurgo. Etiam tēpore antiquorum Canonum hoc ita procedebat, vt prohibitio non vltra 4. gradū extēderetur, ergo &c: antecedēs prou. ex cap. quādā lex 35. q. 3. vbi cauetur, quod Anglicis erat permittum in 4. cognationis gradu contrahere, ibi enim refert Gratianus noster ex Greg. Papa, quod licet lex Romanorum permitteret matrimonium in 2. gradu contrahere, nempe inter filios duorum fratrum, vel fratris, & sororis, ex iust. in §. duorū fratrum inst. de nuprijs. Tamen quia ex experimento constat, ait tex. R. P. in epist. ad August. Anglorum Episcop. ex tali coniugio sobolem non posse succrescere, ideo vsque ad 4. gradum, equum visum fuit matrimonij prohibitionem extendere: Ergo ex hoc tex. liquidò constat, quod nulla sit solutio, quę solum in eo fundatur, nempe quod noster tex. procedebat de iure antiquo: siquidem adhuc in antiquis Canonibus contrarium reperitur.

Et deinde, quia etiam in antiquis Canonibus reperitur, quod affines permittebantur in quinto gradu matrimonium contrahere; in quarto vero si inuenti erant non separabantur, & desūpra ratione tex. in cap. æqualiter, cap. sanē, cap. si vir, & vxor 35. q. 2. & 3. Concluditur manifestè, quod idē procedat in consanguineis: antecedēs, in quo erat difficultas ex alleg. cap. nullum 55. q. 1. constat, & probatur ex cap. de propinquis 35. quæst. 1. ergo ruit solutio.

Tum & etiam contra nostrum tex. quatenus septimum præcisse præfixit gradum insurgitur ex cap. vnico 35. q. 4. desumpto ex Isidoro Etymologiarum lib. 11. cap. 6. vbi cauetur ex Isidori rogati responso, quod tantum vsque ad sextum gradum consanguinitas consideri potest: g. frustra in nostro tex. in 7. consideratur. Reddit rationē Isidorus probando antecedēs. *Nā sicut sex etatibus mūdi generatio, & status hominis finitur, ita propinquitas generis tot gradibus terminatur.* Ergo ruit conclusio, quatenus septem assignat gradus.

Et tandem in totū destruitur decisio nostr. tex. hoc pacto, quia ex Sacerorum Canonum dispositione constat, quod nullus gradus sit præfixus, ad hoc vt iure consanguinitatis nuptiæ impediatur, g. minus recte noster tex. & conclusio septimum præfinit: antecedens probatur ex decisione Concilij Vormatien. Can. 32. relato in cap. in copulatione fidelium 35. q. 2. vbi in copulatione fidelium generationis, numerus, siue gradus non definitur: Sed statuitur, vt nulli liceat fideli de consanguinitate, seu cognatione accipere vxorem, donec generatio recordatur, aut cognoscitur. Ergo ex hoc liquidò constat, quod in matrimonio contrahendo nullus gradus erat stabilitus, adhuc iure antiquorum Canonum.

Secundum argumentū desumitur ex illis verbis nostri tex. *Nam, hæreditas rerum per legatib. instrumentorum sanctiones vsque ad septimum gradum protendit hæredum successionem.* Quibus in verbis denotatur rationem, in qua fundata fuit nostri tex. decisio, eam nimirum fuisse, quia hæreditas vsque ad istum gradum protendebatur.

Ratio nostri textus non est firmiter vera: ergo nec decisio, quæ in ea fundatur inuolabiliter obseruanda; antecedens probatur: nam iuris ciuilibis sanctione hæreditates legitimæ vsque ad 10. gradū deferebantur, siue

7

de lege 12. tab. siue de edicto Prætoris quaramus constat ex Iust. in §. hoc loco inst. de succ. cogn. l. 1. §. cognati, ff. de suis, & legit. quæ quidem ciuilibus sanctio, non latuit iuri Canonico, vt constat ex cap. ad sedem, vers. hi ergo 35. q. 5. Ergo si hæc fuit ratio decisionis, decisio corrumpitur, siquidem ratio non firmiter vera, vel dicendum prædicta ratione inspecta, quod vsque ad 10. gradum debebat militare prohibitio.

Nec satisfaciet qui dixerit, ex dictis iuribus non argui contra nostrum tex. eo quod illis caueatur, vt vsque ad 10. gradum hæreditates legitimæ deferantur: nam in hoc non opponuntur rationi nostri tex. quia maior numerus non excludit minorem: non enim, qui minora concessit, prohibuit maiora tex. in cap. sunt qui dicunt 27. q. 2. cap. illud 95. dist. cap. si quis diaconus 50. dist. l. si quis diē, §. si plures, ff. de arbitris argumēto tex. in cap. quomodo 37. q. 1. l. ex facto, §. item quæro, ff. de vulgari. Nam contra hanc solutionem insurgo probando successionem ab intesto, non extendi nisi vsque ad 6. gradum: ergo iam non subsistit superior solutio, in eo fundata, quod maior numerus minorem comprehendat: antecedens probatur ex l. 1. §. hæc autē, ff. vnde cognati vbi consanguinitatis siue cognationis iure tantū, vsq; ad sex gradū successio defertur, ergo, &c.

Nec diluet, qui tentauerit dicere dic. legem 1. loqui de successione intestata iure prætorio delata, in qua tantū vsque ad 6. gradū admittuntur cognati, ex Iust. in d. §. hoc & illud in fine; nostrum vero tex. loqui atriō iure ciuili. Nā insurgitur asserendo, quod de iure prætorio in cognatis nō datur successio, ergo, &c. probatur antecedens ex l. fin. ff. de successor. edict. Et vltterius solutio in totum conuincitur, quia nulla differentia in successione intestata consideratur inter cognatos, & agnatos, vt constat ex Iust. Nonell. 118. g. solutio, quæ in dicta differentia fundatur est nulla.

Cæterum his rationibus dubitandi minime refragantibus nostri tex. decisio suis temporibus adaptata firma manet, quatenus prohibet inter consanguineos matrim. contrahi; quod maxima fundatur ratione, nempe, quia decet matrimonia contrahi illo pacto, vt deseruiant bono publico politico; cum equidem homo suapte natura sit animal politicū, ex Arist. 1. polit. cap. 2. debet eo pacto matrimonium copulari, quod ad publicam Ciuitatis bonum conducat: hoc autem petit consanguineos, non iungi matrimonio, ex eo quod hi fædere consanguinitatis satis sint diuincti.

Deinde quia si inter consanguineos matrim. absolute admitteretur impediretur amicitia vincula protendi, quam esse maximum Ciuitatis bonum negari non valet, teste Arist. 2. polit. cap. 2. ad fin. D. August. de Ciui. Dei dict. cap. 6. Quibus ad stipulatur, D. Ambrosius epist. 66. ad Paternum.

Et tandem, quia cum consanguinei in eadem domo frequenter conuerterentur, aut passim se inuissant, domosque inuicem frequentent; si non interdiceretur matrimonium inter illos magnus incestibus additus pateret, à quibus valde arceri non posse matrimonium inter eos consistere.

Iure autem optimo Ecclesia hanc prohibitionem induxit, quæ postea pro temporum varietate ad 4. gradum restrinxit, vt constat ex dict. cap. non debet 8. de consang. & affin. qui non tam contrarius, quam restrin-gens antiquam obseruantiam iudicari debet: vt colligitur ex initio ca-

pitis dum asserit, quod non debet reprehensibile iudicari, quod secundum temporum varietatem statuta, & leges mutantur; præsertim cum aliqua vrgens necessitas, vel evidens vtilitas id exposcit. Ut videre licet in nostro iniquissimo Aragonum Regno, in quo, & si verum sit obseruationi antea dicatū, vt omnes Regnicolæ ad Regni Officia, & Dignitates admittentur, vt constat ex antiquis fororū sanctionibus, ex for. 1. de Prælaturis, & ex r. quod extraneus à Regno non possit habere officium in Regno editis abno 1423. & for. de alienigenis ad officia non admittendis edito anno 1461. tamen pro temporum varietate restrictæ sunt prædictæ dispositiones in eo, quod filij, & nepotes francigenarum, & si in Regno nati; & per hoc Regnicolæ reputentur; nihilominus tamen ab officijs, & dignitatibus exclusi sunt, per forum nouum de Prælaturis anni 1646. Et hoc propter maximam vtilitatem vrgentemque necessitatem adharendo rationi tex. in dict. cap. non debet de consang. & affin.

Nec enim possunt prætermittere, dum iuste quærelare libet, & mihi tantam præuet occasio, quod nõ defuerunt, qui ducti calliditate quadã, in hac parte me momorderent latrarentque asserendo mihi fore obijciendã exceptionẽ prædicti fori, vt petitione prædictæ Cathedræ me excluderët, quæ ratio fortius me mouit, ad non recedendū, quã vt ipsorū petitioni assentirẽ, quorū inaudita falsitatem, plusquã mille concludentibus testimonijs conuincam; sed his pro nunc supersedeo, nam aborret satisfactionem quærere tantæ falsitatis fimento, præsertim cum satisfactio sit, exceptionis species, quæ aliquo modo actionem supponere debebat, cum omnis exceptio sit actionis exclusio, a l. tex. in l. exceptio 2. l. Paulus 23. ff. de exceptionibus, qua valet præstigi calumniatores, quos plusquam verba veritas conuincet.

Sed ex diuerticulo in viam regrediendo, ex hac adeo in praxi obseruata doctrina accipiunt lucem plura iura in argumentis adducta, quæ secundum temporum distinctionem, locorum, & personarum circumsantias sunt intelligenda, ad tex. in cap. sciendū 1. 29. dist. ex cuius decidendi ratione affertur lux tex. in dict. cap. quædam lex, vbi propter circumsantiã personarum, & loci procedebat, vt possent cõtra comunẽ illius tẽporis obseruantiam Anglici matrimonium contrahere: fuit hoc eis concessum speciali quodam iure, scilicet, quia nouiter ad Fidem Catholicam venerant, ne à bono quod acceperant metuendo austiora recederent. Similitur iura sacre pag. suo tempore, & sua speciali ratione procedunt, ne scilicet alienigenas vxores ducerentur, quia per eas filij Israel ibant ad Deos alienos, vt caus. 28. q. 1. in princ. Anch. Sed in his longè, & specificæ enarrandis adaptandisque nostra non vltius protenditur Oratio, quia institutum fuit solum dicta ad aurem, ad oculum demonstrare, vt veritas oculorum fide spectata clarius innotesceret, iuxta illud Oratij.

*Seignius irritant animos demissa per aures
quæ sunt oculis subiecta fidelibus.*